

Dieđut persovdnadieđuid gieđahallamis *Rievdi álbmot – Álbmotovdánumi váikkuhusat árrabajásgeassimii ja ovda- ja vuođđooahpahussii, oassedutkamuš 3: Mánáid ja nuoraid gullan: Ovtaveardásašvuohta, mánáid vuoigatvuođat ja mánnáváikkuhusaid árvvoštallan* -dutkamušas

Rievdi álbmot – Álbmotovdánumi váikkuhusat árrabajásgeassimii ja ovda- ja vuođđooahpahussii, oassedutkamuš 3: Mánáid ja nuoraid gullan: Ovtaveardásašvuohta, mánáid vuoigatvuođaid ja mánnáváikkuhusaid árvvoštallan -dutkamušas geavahuvvojit materiálan persovdnadieđut. Dán čilgehusa ulbmil lea addit dieđuid persovdnadieđuin, mat gieđahallojuvvojit ja das, gos persovdnadieđut leat boahtán ja mot dat geavahuvvojit dutkamušas. Čilgehusa loahpas mitaluvvo dárkilabbot, mat vuoigatvuođat registrerejuvvon olbmuin leat.

Dutkamuššii oassálastin ja persovdnadieđuid addin lea eaktodáhtolaš. Dutnje eai čuoza makkárga negatiivvalaš čuovvumušat, jus it searvva dutkamuššii dahje jus gaskkalduhtát iežat oassálastima dutkamuššii.

1. Dutkamuša registtardoalli

Helssega universitehta
Čujuhus: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helssega universitehta

2. Oktavuodaolmmoš ja vásttolaš dutki

Oktavuodaolmmoš dutkamuššii guoski áššiin:
Namma: Veronica Salovaara
Dieđagoddi/ossodat/ovttadat: Pedagogihkalaš dieđagoddi, Bajásgeassindiehtagiid ossodat
Čujuhus: PL9 (Siltavuorenpenger 1B), 00140 Helssega universitehta
Telefonnummir: 0294120539
Šleađgapoastačujuhus: veronica.salovaara@helsinki.fi

Vásttolaš dutki:
Namma: Mirjam Kalland
Čujuhus: PL 9 (Siltavuorenpenger 5A), 00140 Helssega universitehta
Telefonnummir: 050 448 2222
Šleađgapoastačujuhus: mirjam.kalland@helsinki.fi

3. Diehtosuodjevástideaddji oktavuodadieđut

Helssega universitehta diehtosuodjevástideaddjái oažžu oktavuoda šleađgapoastačuhusain tietosuoja@helsinki.fi.

4. Govvádus dutkanfidnus ja persovdnadieđuid gieđahallama ulbmil

Dutkamušas gullat mánáid ja nuoraid oainnuid álbmotnuppástusa váikkuhusain, das šaddi bálvalanfierpmádaga nuppástusain ja árgabeaivvi hápmašuvvamis. Analyserejuvvo makkár molssaeavttuid mánát ja nuorat oidnet oahpahusa lágideamis ja man láhkai bálvalanortnet sáhtta buoremusat doarjut mánáid ja nuoraid buresveadjima.

Dutkanfidnu buvttada dieđuid, mat dorjot hálddahusa ovddideami ja doaimbidjoevttohusaid, mat dorjot árrabajásgeassima ja ovda- ja vuodđooahpahusa ovttaeardásaš lágideami, bálvalusaid oažžuma ja mánáid vuoigatvuodaid ja čuvgehuslaš vuoigatvuodaid ollašuvvama ja ollašuvvama čuovvuma miehtá Suoma. Dasa lassin dutkanfidnus válmmaštallojuvvo evttohus mánnáváikkuhusaid árvoštallama kritearain ja ollašuhttimis álbmotovdánumi dagahan nuppástusain sihke gieldda ja riikkaviidosas dásis.

Dutkamušas gárvánit maiddáid dieđalaš publikašuvnnat, maid bokte juhkkovuojuvvojit ođđa dieđut. Fáttá birra dollojuvvojit maiddáid ovdanbuktimat ja addojuvvo oahpahus.

Dutkanmateriála čohkiida oassálastiid deavdin duogášdiehtoskoviin ja joavkku oktasaš ságastallamiin, teavsttain ja sárgumiin.

5. Maid dieđuid dutkanmateriála sisttisdoallá

Oassálastiin (mánáin ja nuorain) čohkkejuvvojit čuovvovaš persovdnadieđut duogášskoviin: ahki, sohkaheallu, ruovttugiella, beaiveruovttomátkki/skuvlamátkki guhkkodat, ássanordnestallamat ja giellamáhttu.

Bargobájis oassálastiid oainnut čállojuvvojit báhpárii dutkamuša temáid birra (oahppanbiras (skuvlalanjat, oahpahusa lágideapmi), skuvlamátkkit, astoáigi ja áiggeájit (iđitbeai- ja eahketbeaidoaimma ja lassin astoáigi ja áiggeájit skuvlla oktavuodas), oasálašvuohta ja buresveadjin (doarjaga oažžun, beaiveruovttu/ovdaskuvlla/skuvlla rávesolbmot ja oahppifuolahus). Oassálastit oassálastet dán čállimii iežaset máhtu ja hálu mielde.

Oassálastiid fuolaheaddjiin čohkkejuvvojit vuolleahkásaš áittardanvuloš máná miehtama várás čuovvovaš dieđut: máná namma, fuolaheaddji namma ja ja báikegoddi.

6. Main gálduin persovdnadieđut čohkkejuvvojit

Gullan čađahuvvo bargobáji hámis 5–7 olbmo joavkkus, mas mánát ja nuorat ožžot ságastallat áššiin, mat leat sidjiide dehálaččat, temá lea oahppanbiras (skuvlalanjat, oahpahusa lágideapmi), skuvlamátkkit, astoáigi ja áiggeájit (iđitbeai- ja eahketbeaidoaimma ja astoáigi ja

áiggeájit skuvlla oktavuodas), oasálašvuohta ja buresveadjin (doarjaga oažžun, beaiveruovttu/ovdaskuvlla/skuvlla rávesolbmot ja oahppifuolahus).

Oassálastiid fuolaheaddjiin persovdnadieđut (máná namma, fuolaheaddji namma ja báikegoddi) čohkkejuvvojit miehtanskoviin, mas fuolaheaddji miehtá dasa, ahte vuolleahkásaš áittardanvuloš máná oassálastá dutkamuššii.

Oassálastiid persovdnadieđut (ahki, sohkabealli, ruovttugiela, beaiveruovttomátkki/skuvlamátkki guhkkodat, ássanordnestallamat ja giellamáhttu), čohkkejuvvojit oassálastiin (mánáin ja nuorain) duogášskoviin.

7. Rašes persovdnadieđut

Dutkamušas eai gieđahallojuvvo diehtosuodjeásahusa 9 artihkkala mielásaš erenomáš persovdnadiehtojoavkkut (dahjege rašes persovdnadieđut).

8. Persovdnadieđuid gieđahallama vuoigatvuođavuodđu

Persovdnadieđut gieđahallojuvvojit čuovvovaš almmolaš diehtosuodjeásahusa 6 artihkkala 1 čuoggá vuodul:

- almmolaš ovdui guoski bargu:
 - dieđalaš dahje historjjálaš dutkamuš dahje statistihkaid čohkken (diehtosuodjelága 4 § 3 čuokkis)
 - dutkanmateriálaid ja kulturábemateriálaid arkiveren (diehtosuodjelága 4 § 4 čuokkis)
- dutkamuša čuožáhatolbmo miehtan
- registtardoalli lágas ásahuvvon geatnegasvuoda čuovvun
- registtardoalli dahje goalmát oassebeali vuoigadahttojuvvon ovdduid ollašuhttin mii vuoigadahttojuvvon ovdu lea gažaldagas:

Jus persovdnadieđuid gieđahallan vuodđuduvvá dutkamuša čuožáhatolbmo miehtamii, dutkamuša čuožáhatolbmos lea goas ihkinassii vuoigatvuohta šluhttet iežas miehtama. Miehtama šluhtten ii váikkut ovdal šluhttema čađahuvvon gieđahallama lágalašvuhtii.

9. Dieđuid vuostáiváldit

Persovdnadieđut eai sirdojuvvo HY dutkanjoavkku olggobeallái dutkanjoavkku olggobeale ulbmiliidda. Dutkamuša oktavuodas sáhttet goittotge geavahit bálvalusordnejeaddji, dego simultánadulkoma dahje jorgaleaddji. Dákkár bálvalusordnejeaddjit gieđahallet persovdnadieđuid dušše registtardoalli meroštallan ulbmiliidda ja dan addin rávvagiid mielde.

10. Dieđuid sirdin Eurohpa ekonomiijaguovllu olggobeallái

Persovdnadieđut eai sirdojuvvo Eurohpa ekonomiijaguovllu olggobeallái.

11. Automatiserejuvvo mearrádusbargan

Dutkamušas eai dahkkojuvvo automáhtalaš mearrádusat, main lea mearkkašahtti váikkuhus olbmuide, geat dutkojuvvojit.

12. Persovdnadieđuid suddjen

Dutkanmateriálii gullelaš persovdnadieđut gieđahallojuvvojit, seilluhuvvojit ja suddjejuvvojit nu, ahte dušše olbmot, geat dárbbášit daid, besset dárkkodit dieđuid.

Diehtovuogádagain gieđahallanvuloš dieđut suddjejuvvojit čuovvovaš vugiiguin:

- geavaheaddjinamma ja beassansátni
- geavahusa registreren/ loggendieđuid vurken ja ávkástallan
- johtima goziheapmi
- čiehkkan/krypten
- guovtteosat persovnnalašvuoda duodašteapmi
- eará, mii:

Manuála materiálad suddjen: Manuála materiálat seilluhuvvojit universitehta lanjain, dutkanjoavkku lahtu lássejuvvo lanja lássejuvvo skábes.

Njulges dovddaldatdieđuid gieđahallan:

- Registtardoalli čohkke persovdnadieđuid almmá njulges dovddaldatdieđuid haga
- Njulges dovddaldatdieđut sihkkujuvvojit eret analyserenmuttus ja seilluhuvvojit sierra materiálas, mii analyserejuvvo
- Materiála analyserejuvvo njulges dovddaldatdieđuiguin, daningo (ágga njulges dovddaldatdieđuid seilluheapmái):

13. Persovdnadieđuid gieđahallama guhkkodat dán dutkamušas

Manuála materiála seilluhuvvo universitehta lanjain, lássejuvvo lanja lássejuvvo skábes. Dovddaldatdieđut seilluhuvvojit eanemusat vihtta jagi dutkanfidnu nohkama maŋŋá.

14. Persovdnadieđuid gieđahallan dutkamuša nohkama maŋŋá

- Dutkanmateriála duššaduvo
- Dutkanmateriála seilluhuvvo dán dutkamuša bohtosiid luohthahttivuoda árvoštallama várás:
 - almmá dovddaldatdieđuid haga
 - oktan dovddaldatdieđuiguin
- Dutkanmateriála seilluhuvvo maŋit, heivvolaš dieđalaš dutkamuša várás diehtosuodjeásahusa gáibádusaid mielde:
 - almmá njulges dovddaldatdieđuid haga
 - oktan dovddaldatdieđuiguin

Dutkanmateriála vurken vuodđuduvvá diehtosuodjeásahusa 5 artihkkala 1 čuoggá b ja e vuollečuoggáide. Ovdal ođđa dutkangeavahusa registtardoalli galgá sihkkarastit, ahte ođđa dutkangeavahus heive oktii materiála originála geavahanulbmiliin ásahusa gáibádusaid mielde. Dutkanmateriála ođđa dutkangeavahusas sáddejuvvo registrerejuvvon olbmuid ođđa diehtosuodjealmmuhus, earret dalle, jus registtardoalli ii bastte dovdát registrerejuvvon olbmuid dutkanmateriálas.

Ođđa dutkamušas eai sáhte sáddet almmuhusa registrerejuvvon olbmuid maiddá dalle, jus dieđuid sádden livččii veadjemeahtun dahje govttohis váttis dahje jus dat easttášii dahje váttásmahtášii sakka dutkanulbmila juksama (diehtosuodjeásahusa 14 artihkkala 5 čuoggá b vuollečuokkis).

Dovddaldatdieđut seilluhuvvojit eanemusat vihtta jagi dutkanfidnu nohkama maŋŋá.

15. Mat vuoigatvuodát registrerejuvvon olbmui leat ja spiehkaseapmi vuoigatvuodain

Oktavuodáolmmoš dutkamuša čuožahatolbmo vuoigatvuodáide laktáseaddji áššiin lea dán almmuhusa čuoggás 2 namuhuvvon olmmoš.

Registrerejuvvon olbmo vuoigatvuodát

Diehtosuodjeásahusa mielde registrerejuvvon olbmui lea vuoigatvuoha:

- beassat geahččat dieđuid
- njulget dieđuid
- sihkkut eret dieđuid ja vajálduhttojuvvot
- ráddjet dieđuid gieđahallama
- sirdit dieđuid vuogádagas nubbái
- vuostálastit dieđuid gieđahallama
- leat gárttakeahtá automáhtalaš mearrádusbargama čuožahahkan

Registrerejuvvon olmmoš ii goittotge sáhte geavahit buot vuoigatvuodáid buot diliin. Dillái váikkuha ovdamearkka dihtii dat, maiguin ákkaiguin persovdnadieđut gieđahallojuvvojit.

Dárkilut dieđut registrerejuvvon olbmo vuoigatvuodain iešguđet diliin gávdnojit diehtosuodjeáittardeaddji fierbmesiidduin:

<https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-eri-tilanteissa>

Vuoigatvuodáid heiven

Jus persovdnadieđuid gieđahallan dutkamušas ii eaktut registrerejuvvon olbmo dovdáma iige registtardoalli bastte dovdát registrerejuvvon olbmo, vuoigatvuoha dieđuid dárkkisteapmái, njulgemii, eretsihkkumii, gieđahallama ráddjemii, almmuhangeatnegasvuhtii ja sirdimii ii guoskaduvvo, jus registrerejuvvon olmmoš ii atte lassidieđuid, mat dahket vejolažžan dovdát olbmo (diehtosuodjeásahusa 11 artihkal).

Spiehkkaseapmi vuoigatvuodain

Diehtosuodjeásahus ja Suoma diehtosuodjeláhka dahket vejolažžan spiehkkasit registrerejuvvon olbmo vuoigatvuodain dalle, go persovdnadieđut gieđahallojuvvojit dieđalaš dutkamušain ja vuoigatvuodaid ollašuvvan easttášii dahje váttásmahatášii sakka gieđahallama ulbmila juksama.

Dárbu spiehkkasit registrerejuvvon olbmo vuoigatvuodain árvvoštallojuvvo juohke dáhpáhusas sierra.

Váidinvuoigatvuohta

Dus lea vuoigatvuohta váidit diehtosuodjeáittardeaddji doaimmahakkii, jus gávnnaht, ahte du persovdnadieđuid gieđahallamis lea rihkkojuvvon gustojeaddji diehtosuodjeláhkaásaheapmi.

Oktavuodadieđut:

Diehtosuodjeáittardeaddji doaimmahat
Galledančujuhus: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsset
Poastačujuhus: PL 800, 00521 Helsset
Molssa: 029 56 66700
Fákssa: 029 56 66735
Šleađgapoasta: tietosuoja(at)om.fi